

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2023 ел, 21 сентябрь

г.Казань

КАРАР

№ 1166

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында Энергия ресурслары нәтижелелеге» Татарстан Республикасы дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 04 декабрь, 954 нче карарына үзгәрешләр кертү хакында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында Энергия ресурслары нәтижелелеге» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 4 декабрь, 954 нче карарына (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2014 ел, 13 май, 317 нче; 2014 ел, 24 сентябрь, 670 нче; 2014 ел, 12 ноябрь, 861 нче; 2015 ел, 26 март, 189 нчы; 2016 ел, 2 декабрь, 889 нчы; 2018 ел, 28 май, 404 нче; 2018 ел, 10 сентябрь, 765 нче; 2019 ел, 22 гыйнвар, 32 нче, 2019 ел, 30 октябрь, 971 нче, 2021 ел, 24 май, 362 нче, 2022 ел, 30 декабрь, 1473 нче, 2023 ел, 2 июнь, 677 нче карарлары белән кертелгән үзгәрешләрне исәпкә алып) түбәндәге үзгәрешләрне керттегә:

исемен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Татарстан Республикасында энергия ресурсларының нәтижелелеге» Татарстан Республикасы дәүләт программасын раслау турында

1 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«1. Бу карарга теркәлгән «Татарстан Республикасында Энергия ресурслары нәтижелелеге» Татарстан Республикасы дәүләт программасын (алга таба – дәүләт программасы) расларга.»;

2 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2. Татарстан Республикасы Сәнэгать һәм сәүдә министрлыгын дәүләт программасын җаваплы башкаручы һәм Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгы һәм Россия Федерациясе Энергетика министрлыгы белән хезмәттәшлек итү буенча вәкаләтле орган тарафыннан билгеләргә.»;

3 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«3. Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына ел саен чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджетын формалаштырганда, мөмкинлекләрне исәпкә алып, һәм Татарстан Республикасы бюджетыннан әлеге максатларга жиһәрелә торган акча чикләрендә дәүләт программасы чараларын гамәлгә ашыруга акча күздә тотарга.»;

әлеге карар белән расланган «Татарстан Республикасында Энергия ресурслары нәтижәләгә» Татарстан Республикасы дәүләт программасын яңа редакциядә (карага теркәлә) бәян итәргә.

2. Бу карарның кушымтасы нигезендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты актлары һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты актларының кайбер нигезләмәләре үз көчен югалткан дип танырга.

3. Бу карар 2024 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә дип билгеләргә.

Татарстан Республикасы
Премьер-министры

А.В.Песошин

Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының
2023 ел, 21 сентябрь, 1166 нчы
карарына кушымта

Үз көчләрен югалткан Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты актлары һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты актларының кайбер нигезләмәләре исемлегә

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында энергия саклау һәм энергетиканың нәтижәләлеген күтәрү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 4 декабрь, 954 нче карары белән расланган «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында энергия саклау һәм энергетиканың нәтижәләлеген күтәрү» дәүләт программасына үзгәрешләр кертү хакында» 2014 ел, 13 май, 317 нче карары.

2. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында энергия саклау һәм энергетиканың нәтижәләлеген күтәрү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 4 декабрь, 954 нче карары белән расланган «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында энергия саклау һәм энергетиканың нәтижәләлеген күтәрү» дәүләт программасына үзгәрешләр кертү хакында» 2014 ел, 24 сентябрь, 670 нче карары.

3. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында энергия саклау һәм энергетиканың нәтижәләлеген күтәрү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 4 декабрь, 954 нче карары белән расланган «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында энергия саклау һәм энергетиканың нәтижәләлеген күтәрү» дәүләт программасына үзгәрешләр кертү хакында» 2014 ел, 12 ноябрь, 861 нче карары.

4. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында энергия саклау һәм энергетиканың нәтижәләлеген күтәрү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 4 декабрь, 954 нче карары белән расланган «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында энергия саклау һәм энергетиканың нәтижәләлеген күтәрү» дәүләт программасына үзгәрешләр кертү хакында» 2015 ел, 26 март, 189 нчы карары.

5. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында энергия саклау һәм энергетиканың нәтижәләлеген күтәрү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 4 декабрь, 954 нче карары белән расланган «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында энергия саклау һәм энергетиканың нәтижәләлеген күтәрү» дәүләт программасына үзгәрешләр кертү хакында» 2016 ел, 2 декабрь, 889 нчы карары.

6. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында энергия саклау һәм энергетиканың нәтижәләлеген күтәрү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 4 декабрь, 954 нче карары белән расланган «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында энергия саклау һәм энергетиканың нәтижәләлеген күтәрү» дәүләт программасына үзгәрешләр кертү хакында» 2018 ел, 28 май, 404 нче карары.

7. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында энергия саклау һәм энергетиканың нәтижәләлеген күтәрү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 4 декабрь, 954 нче карарына үзгәрешләр кертү хакында» 2018 ел, 10 сентябрь, 765 нче карары.

8. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында энергия саклау һәм энергетиканың нәтижәләлеген күтәрү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 4 декабрь, 954 нче карары белән расланган «Татарстан Республикасында энергия саклау һәм энергетиканың нәтижәләлеген күтәрү» дәүләт программасына үзгәрешләр кертү хакында» 2019 ел, 22 гыйнвар, 32 нче карары.

9. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында энергия саклау һәм энергетиканың нәтижәләлеген күтәрү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 4 декабрь, 954 нче карары белән расланган «Татарстан Республикасында энергия саклау һәм энергетиканың нәтижәләлеген күтәрү» дәүләт программасына үзгәрешләр кертү хакында» 2019 ел, 30 октябрь, 971 нче карары.

10. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының кайбер карарларына үзгәрешләр кертү турында» 2021 ел, 24 май, 362 нче карарының 2 нче пункты.

11. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетыж «Татарстан Республикасында энергия ресурсларының нәтижәләлеге» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 4 декабрь, 954 нче карары белән расланган «Татарстан Республикасында энергия ресурсларының нәтижәләлеге» дәүләт программасына үзгәрешләр кертү хакында» 2022 ел, 30 декабрь, 1473 нче карары.

12. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында энергия ресурслары нәтижәләлеге» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 4 декабрь, 954 нче карары белән расланган «Татарстан Республикасында энергия ресурслары нәтижәләлеге» дәүләт программасының «Татарстан Республикасында сыекландырылган табигый газ базарын үстерү» ярдәмче программасына үзгәрешләр кертү хакында» 2023 ел, 2 июнь, 677 нче карары.

Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының
2012 ел, 4 декабрь, 954 нче
карары белән расланды
(Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының
2023 ел, 21 сентябрь, 1166 нчы
карары редакциясендә)

«Татарстан Республикасында энергия ресурсларының нәтижәлелеге» Татарстан
Республикасы дәүләт программасы

«Татарстан Республикасында энергия ресурсларының нәтижәлелеге» Татарстан
Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыру өлкәсендә стратегик
приоритетлар

I. Энергия ресурсларының нәтижәлелеге өлкәсендә ағымдагы халәтне бәяләү

«Татарстан Республикасында энергия ресурсларының нәтижәлелеге» Татарстан Республикасы дәүләт программасы (алга таба - Татарстан Республикасы дәүләт программасы) «Энергияне сак тоту турында һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2009 елның 23 ноябрәндәге 261-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Президентының «Россия икътисадының энергетика һәм экология нәтижәлелеген арттыру буенча кайбер чаралар турында» 2008 елның 4 июнендәге 889 номерлы Указы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Энергетиканы үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасын раслау турында» 2014 елның 15 апрелдәге 321 номерлы һәм «Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген күтәрү өлкәсендә региональ һәм муниципаль программаларга таләпләрне раслау турында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең кайбер актларының һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең кайбер актларының үз көчләрен югалтуын тану турында» 2021 елның 11 февралдәге 161 номерлы карарлары, «2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен раслау турында» 2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнгән.

Татарстан Республикасында 2022 елда беренчел энергия чыганаclarын куллану күләме (табигый газ, дизель ягулыгы, бензин, мазут, күмер, сатып алынган электр энергиясе) 23,58 млн.т.у.т. тәшкил иткән, шул исәптән табигый газ (төп беренчел энергия чыганагы) - 20,1 млн.т.у.т., дизель ягулыгы - 1,69 млн.т.у.т., бензин - 1,09 млн.т.у.т., мазут - 0,082 млн.т.у.т., күмер - 0,01 млн.т.у.т., электр энергиясе - 0,6 млн.т.у.т.

Жылылык энергиясен житештерү һәм куллану ел саен арта. 2022 елда Татарстан Республикасында 2 311 жылылык белән тәэмин итү чыганагы эшләде. 2022 елда республика кулланучыларына 42,5 млн. Гкал күләмендә жылылык энергиясе

жибәрелде (2021 елга карата 8,5 процентка арту), алардан 34,4 млн. Гкал катнаш эшләп чыгару режимында (2021 елга 7,6 процентка арту).

Шул ук вакытта ягулык-энергетика ресурсларын төп кулланучылар энергетика һәм сәнәгать. Татарстан Республикасы икътисадының үзенчәлеге - энергия сыйдырышлы сәнәгать производствосы. Республика икътисадының реаль секторын (сәнәгать һәм энергетика) оештыруга ягулык-энергетика ресурсларын куллану күләменә 90 проценттан артыгы туры килә. Шулай итеп, энергияне сак тоту өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруның өстенлекле юнәлешләреннән берсе сәнәгать житештерүенә һәм энергетика комплексының энергетик нәтижәләлеге арттыру.

2022 елда Татарстан Республикасында сәнәгать житештерүе индексы 106,6 процентка житте. 2021 елда республиканың сәнәгать предприятиеләре тарафыннан продукция күләме 4 623,9 млрд. сумнан артып китте.

Сәнәгать продукциясен чыгару максатларында энергия куллануның нәтижәләлеге бәяләү өчен (энергетиканы исәпкә алмыйча) продукция чыгаруның энергия сыйдырышлылыгы индикаторы кулланыла, кулланылучы беренчел ягулык-энергетика ресурслары (табигый газ, дизель ягулыгы, бензин, мазут, күмер) күләмнәренә, тоннага исәпләнгән шартлы ягулык (т.б.), чыгарыла торган продукция күләменә (млн. сум) нигез елы кабул иткән 2007 елның чагыштырма бәяләрендә тигез.

2022 елда продукция житештерүенә энергия сыйдырышлылыгы 2021 елга 1,5 процентка киметеп, 10,04 т.у.т./млн. сум тәшкил иткән. Нәтижә товарлыклы продукция чыгаруның артуы исәбенә ирешелде (2 процентка). Шул ук вакытта продукциянең энергия сыйдырышлылыгы индикаторының кимүе, 2021 елга карата, азык-төлек сәнәгатеннән һәм машина төзелешеннән тыш, сәнәгатьнең барлык төп тармакларында күзәтелә.

Республиканың энергетика комплексында 2022 елда төбәк буенча электр энергиясен куллану 33 млрд. кВт×сәг тәшкил итте, бу 2021 ел күрсәткеченнән 3,5 процентка күбрәк. Бүленгән генерация объектларын исәпкә алып, электр энергиясе житештерү бер ел эчендә 4,7 процентка арткан һәм 28,1 млрд. кВт×сәг тәшкил иткән. Электр энергиясен эшләп чыгаруның куллану белән чагыштырганда үсеш темплары артуга карамастан, конкурентлыкка сәләтле электр энергиясенә кытлык республика станцияләрендә эшләп чыгарылган 5 млрд. кВт×сәгәткә диярлек саклана. Бүген ул Бердәм милли электр челтәреннән күчәрүләр хисабына тулылана (2022 елга кытлык - 4,87 млрд. кВт×). Шуңа күрә энергия системасының житештерү объектларын модернизацияләү һәм яңа куәтләр керту беренче дәрәжәдәге әһәмияткә ия.

Энергетика ресурсларын башка шактый кулланучы булып транспорт комплексы тора. Транспорт комплексында энергетика ресурсларын куллануны киметү һәм алардан файдалануның нәтижәләлеге арттыру максатларында традицион газ-мотор ягулыгын алмаштыру эше активлашты.

Татарстан Республикасында 2013 елдан башлап табигый газдан газ мотор ягулыгы буларак файдалану проектлары гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән проектларны гамәлгә ашыра башлаганнан бирле, барысы да метанга жайлаштырылган һәм

13.129 берәмлек транспорт чарасы газ-мотор башкаруында сатып алынган. 2022 ел нәтижеләре буенча Татарстан Республикасында республика программасы буенча 1 221 берәмлек транспорт чарасы метанына янадан жиһазландырылган һәм 508 берәмлек транспорт чарасы сатып алынган.

Автомобиль газ тутыру компрессор станцияләре төзелә. 2022 елда жиде автомобиль газ белән тәэмин итүче компрессор станциясе һәм ике КриоАЗС эксплуатациягә кертелгән (шуларның берсе компримировкаланган табигый газга регазификация мөмкинлеге белән). Бүгенге көндә Татарстан Республикасында 44 автомобиль газ тутыру компрессор станцияләре һәм дүрт КриоАЗС урнашкан.

Электр транспортынан файдалануны үстерү планлаштырыла. Татарстан Республикасы Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2021 елның 24 декабрендәге 3835-р күрсәтмәсе нигезендә электр транспорты чаралары өчен корылма инфраструктурасын үстерү буенча сынау регионнары исемлегенә керде.

Тулаем алганда, Татарстан Республикасында ягулык-энергетика ресурсларын нәтижелә куллануны бәяләү өчен тулаем региональ продуктның энергия сыйдырышлылыгының төп индикаторы кулланыла - кулланыла торган беренчел энергия чыганаclarы күләмнәренен 2007 елның чагыштырма бәяләрендә (шул исәптән./млн. сум) тулаем региональ продуктка карата мөнәсәбәте, «Россия икътисадының энергетика һәм экология нәтижелелеген арттыру буенча кайбер чаралар турында» Россия Федерациясе Президентының 2008 елның 4 июнендәге 889 номерлы Указы нигезендә.

2022 ел нәтижеләре буенча тулай төбәк продуктының үсеше 2021 елга карата 6 процент тәшкил иткән. Продукция чыгаруны яңартып, пандемиядән соң торгызып, ягулык-энергетика ресурсларын куллану югары темплар белән үсте, алдагы елга 4,35 процентка артты.

Татарстан Республикасы буенча тулаем региональ продуктның энергия сыйдырышлылыгы 2021 елга карата 1,55 процентка кимегән. Икътисад секторлары дәрәжәсендә структур үзгәрешләр, икътисады активлык һәм климат факторы энергия куллануны арттыруга китерде. Республиканың тулаем эчке продуктының энергия сыйдырышлылыгы үсешен тоткарлаучы төп фактор булып тышкы санкция басымы шартларында икътисадның үсеш темплары акрынаю тора. Тулаем эчке продуктның энергия сыйдырышлылыгы күрсәткеченә шулай ук технологик фактор (энергия кулланучы жайланманың энергия нәтижелелеген арттыру) һәм климат факторы (жылылык чорының градус-тәүлек үзгәрүе) сизелерлек йогынты ясаган.

II. Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыру өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт сәясәте өстенлекләрен һәм максатларын тасвирлау

Татарстан Республикасы дәүләт программасы өстенлекләре «Энергияне сак тоту турында һәм энергетика нәтижелелеген арттыру турында һәм Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2009 елның 23 ноябрендәге 261-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Президентының «Россия икътисадының энергетика һәм экология нәтижелелеген арттыру буенча кайбер чаралар турында» 2008 елның 4 июнендәге 889 номерлы

Указы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Энергетиканы үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасын раслау турында» 2014 елның 15 апрелдәге 321 номерлы һәм «Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген күтәрү өлкәсендә региональ һәм муниципаль программаларга таләпләрне раслау турында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең кайбер актларының һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең кайбер актларының үз көчләрен югалтуын тану турында» 2021 елның 11 февралдәге 161 номерлы карарлары, «2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен раслау турында» 2015 елның 17 июндәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән расланган 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясе нигезендә эшләнгән.

Татарстан Республикасы икътисады очраша торган актуаль проблемаларны бетерү, шулай ук Татарстан Республикасы социаль-икътисадый үсешенә стратегик максатларына һәм бурычларына ирешү максатларында Татарстан Республикасы дәүләт программасы күрсәткечләренә структурасы һәм системасы билгеләнде.

Татарстан Республикасы дәүләт программасының максаты - энергияне сакчыл тоту белән идарә итүнең нәтижәле системасын булдыру һәм житештерелә торган продукциянең сыйфатын, конкуренциягә сәләтлелеген арттырганда Татарстан Республикасында энергетика нәтижелелеген күтәрү, ул түбәндәге күрсәткечкә ирешү белән характерлана: 2026 елга тулай төбәк продуктының энергия сыйдырышлылыгын 2007 ел дәрәжәсенә карата 26,7 процентка киметү (20,09 т.у.т./млн.сумга кадәр).

III. «2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен раслау турында» 2015 елның 17 июндәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән расланган 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясенә стратегик приоритетлары, милли максатлары һәм максатлары белән үзара бәйләнеш турында белешмәләр, Россия Федерациясе дәүләт программалары күрсәткечләре

Татарстан Республикасы дәүләт программасының максатлары һәм бурычлары Россия Федерациясе Президентының «2030 елга кадәр чорга Россия Федерациясе үсешенә милли максатлары турында» 2020 елның 21 июлдәге 474 номерлы Указын, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2021 елның 1 октябрдәге 2765-б номерлы боерыгы белән расланган 2024 елга кадәр һәм 2030 елга кадәр план чорына Россия Федерациясе үсешенә милли максатларына ирешү буенча бердәм планын, «2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен раслау турында» 2015 елның 17 июндәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән расланган 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен исәпкә алып формалаштырылды.

Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыру түбәндәгеләргә ирешергә юнәлдереләчәк:

2030 елга кадәрге чорга Россия Федерациясе үсешенә илкүләм максатлары:

Әйләнә-тирә мохиткә һәм кеше сәламәтлегенә иң зур тискәре йогынты ясый торган пычраткыч матдәләр чыгарып ташлауларны киметү буенча «Яшәү өчен уңайлы һәм куркынычсыз мохит» 2 мәртәбә;

«Уңайлы, нәтижәле хезмәт һәм уңышлы эшқуарлык»: макроикътисады тотрыклылыкны саклап, илнең тулаем эчке продуктының үсеш темпларын дөньякүләм уртача продукттан югарырак тәмин итү;

«2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисады үстерү стратегиясен раслау турында» 2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән расланган 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисады үстерү стратегиясе;

СМ-3. Татарстан Республикасының махсулашу тармаклары төбәкара һәм глобаль базарларда конкурентлыкка сәләтле;

М-3.2. Татарстан Республикасында энергетика кластеры һәм аның белән бәйлә «Тотрыклы энергетика» инновацион кластеры нәтижәле эшли;

СМ-6. Табигать ресурслары тотрыклы үсеш принциплары базасында нәтижәле кулланыла;

М-6.1. Табигать ресурсларынан файдалануның югары нәтижәлелеге;

«Энергетиканы үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасы ягулык-энергетика комплексы тармакларының әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтысын киметү һәм аларны климат үзгәрешләренә жайлаштыру максатын гамәлгә ашыру өлешендә.

IV. Дәүләт идарәсе бурычлары, аларны икътисад тармакларында һәм дәүләт идарәсе даирәсендә нәтижәле хәл итү ысуллары

Татарстан Республикасы дәүләт программасы максатына ирешү өчен түбәндәге бурычлар хәл ителә:

энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турында халыкның, оешмаларның мәгълүматлылыгын арттыру;

энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә кадрлар әзерләү системасын формалаштыру;

жылылык һәм электр энергиясен житештергәндә энергияне сак тотуны һәм энергетика нәтижәлелеген арттыруны тәмин итү;

энергияне сак тотуны тәмин итү һәм сәнәгатьтә энергетика нәтижәлелеген арттыру;

транспортта энергияне сак тотуны һәм энергетика нәтижәлелеген арттыруны тәмин итү;

энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә фәнни эшләнмәләр һәм инновацион технологияләр кертү;

дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрнең исәпкә алу жайланмаларынан файдаланып, энергетика ресурсларын һәм суны куллануны исәпкә алуны тәмин итү;

дәүләт һәм муниципаль учреждениеләр тарафыннан энергия ресурсларын һәм суны куллануны киметүне тәмин итү һәм энергия нәтижәлелеге техникасын һәм

технологияларен гамэлгә кертү исәбенә алардан файдалануның нәтижәлелеген арттыру;

торақ-коммуналь хужалыкта һәм торақ фондында исәпкә алу жайланмаларыннан файдаланып, энергетика ресурсларын һәм суны куллануны исәпкә алуны тәэмин итү;

энергетика ресурсларыннан һәм судан файдалануның энергия нәтижәлелеген арттыру, шулай ук алардан файдаланган өчен түләү чыгымнарын кыскарту исәбенә күпфатирлы йортларда яшәү уңайлылығын арттыру;

коммуналь инфраструктураны яңарту һәм аның нәтижәлелеген арттыру.